

Slavnostní odhalení pamětní desky letci RAF Václavu Valešovi v Mokrém, čp. 44, dne 20. 7. 2021 – 80 let od jeho sestřelení nad Hannoverem (*20. 7. 1941)

Teprve po roce 1989 bylo možno připomenout naše letce, kteří bojovali na západní frontě v jednotkách RAF. O těchto občanech neměli tušení ani kronikáři v obcích a městech, kde tito hrdinové žili. Cenzura zabránila jakýmkoliv zmínkám o nekomunistickém odboji, zvláště na západní frontě. Proto jsme Dr. Josefem Juzou (tehdejším ředitelem okresního archivu v Rychnově nad Kněžnou), napsali úvodní publikaci Občané okresu Rychnov nad Kněžnou v zahraničním odboji 1939-1945.

Zahraněční letce jsem zpracoval já, Dr. Juza připomněl bojovníky pozemní zahraniční armády.

Jedním, asi z 26 příslušníků RAF z okresu Rychnov nad Kněžnou, byl i Václav Valeš z obce Mokrý. Byl jedním z těch, kteří nedoletěli. A tehdy jsem se poprvé začal zajímat o osudy tohoto letce z nedalekého okolí mého rodiště, Opočna.

O obci Mokrý jsem si získal další povědomí díky významnému sběrateli pohlednic, panu Bedřichu Bláhovi, který se natrvalo do Mokrého čp. 84, přistěhoval z Hradce Králové, a s kterým jsem si vyměňoval některé sběratelské kousky.

U něho jsem pátral po dalších materiálech o Václavu Valešovi, ale on mě odkázal na pana Vladislava Boukala, kronikáře obce v letech 1990-1996. Tomu jsem podsunul myšlenku, že takto významný občan Mokrého by si zasloužil být natrvalo zvěčněn na pamětní desce. Pro tento nápad jsme získali tehdejšího starostu pana Stanislava Andryse a k jeho realizaci došlo 28. 10. 1994 na budově dnešního obecního úřadu. Na pamětní desku byli přidáni i další občané Mokrého, kteří prošli frontami 1. světové války.

Sám jsem se tehdy slavnostního odhalení nemohl zúčastnit, byl jsem na předem zaplaceném zájezdu se svými žáky královéhradecké školy v Paříži.

Mokrý bylo možná první obcí v okrese Rychnov nad Kněžnou, které vzdalo poctu svým občanům tímto způsobem. Odkaz Václava Valeše jsme připomněli v publikaci Obec Mokrý v dějinách i současnosti 1390-2010.

Je potřeba i dnes tyto osobnosti stále připomínat.

Dr. Josef Ptáček, Mokrý, dne 20. 7. 2021